

Model al Planului local anticorupție pentru anii 2018-2020

I. Descrierea problemelor

Autoritățile administrației publice locale (AAPL) sunt măcinate de corupția sistemică. Cauzele acestei stări sunt: slăbirea legăturii dintre instituțiile statului și cetățenii; controlul politic al politicii de cadre din sectorul public; încălcarea legislației privind achizițiile publice; încălcarea scopului parteneriatelor public-private; tolerarea lipsei de integritate a reprezentanților administrației publice; impunitatea agenților publici.

1. Lipsa climatului de integritate instituțională

AAPL au o abordare formalistă în ceea ce privește asigurarea unui climat de integritate instituțională, care nu este suficient promovată. Se atestă carențe de comunicare internă și un dialog neregulat privind standardele de etică și integritate. Lipsesc filtrele de integritate și competență pentru accesarea și numirea în funcții publice. Nu se aplică penalități pentru comportamentul ilicit și lipsa la nivelul autorităților locale a unor mecanisme prin care agenții publici care adoptă un asemenea comportament sau comit iregularități să fie trași la răspunde. Astfel, se atestă o lipsă a mecanismului de declarare și evidență a cadourilor; a influențelor necorepunzătoare și conflictelor de interese. Funcționarii din cadrul AAPL nu cunosc normele de conduită profesională și despre obligativitatea respectării acestora, iar conducerea acestora nu întreprinde acțiuni pentru ca personalul să cunoască standardele de etică și integritate (SNCI "Etica și integritatea"). Totodată, se atestă o lipsă a sistemelor de alertă și avertizare a eventualelor nereguli, încălcări și nerespectarea prevederilor Legii nr. 252/2013 pentru aprobarea Regulamentului de funcționare a sistemului liniilor telefonice anticorupție, de asigurarea funcționării cărora este responsabilă AAPL, prin urmare cetățeanul este privat de dreptul de a raporta o iregularitate sau ilegalitate. Aceste vulnerabilități determină neasumarea corespunzătoare a responsabilităților de către agenții publici, îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, incidente de integritate, conflicte de interese nedeclarate etc.

2. Transparență redusă în activitatea administrațiilor publice locale

AAPL nu asigură transparența în procesul decizional, nerespectând în acest sens prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239/2008. Prin urmare, acestea nu organizează consultări publice pentru toate proiectele de decizii/dispoziții, nu publică deciziile adoptate și nu asigură publicarea tuturor actelor adoptate în Registrul actelor locale. De asemenea, AAPL nu au elaborat și publicat regulile interne de informare, consultare și participare în procesul decizional. Nu se respectă prevederile privind elaborarea și publicarea Raportului anual cu privire la transparența în procesul decizional.¹

AAPL nu asigură respectarea cadrului legal privind accesul la informații (Legea privind accesul la informație nr. 982/2000, Regulamentul cu privire la paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua internet, aprobat prin HG nr. 188/2012). La nivelul AAPL nu există instrumente interne (regulamente, spațiu amenajat pentru documentare, accesibil solicitanților) care să conțină informație actualizată, precum și responsabili pentru efectuarea procedurilor de furnizare a informațiilor oficiale. Paginile web instituționale nu au secțiuni dedicate transparenței decizionale, iar o mare parte dintre cele care au, nu publică informația prevăzută de legislație. AAPL nu informează cetățenii despre desfășurarea ședințelor Consiliului local și nu publică proiectele de decizii, dispoziții și materiale aferente acestora până la data

---

¹ Raportul de monitorizare "Transparența în guvernarea locală: între progres și involuție", elaborat de IDIS "Viitorul" - <http://viitorul.org/ro/library-books/759>

stabilită pentru ședința Consiliului local.² Aceste deficiențe pot duce la ”vinderea” de informații publice în schimbul unor beneficii personale, favorizarea anumitor solicitanți, abuzuri de funcție și depășirea atribuțiilor de serviciu.

3. Nerespectarea rigorilor de legalitate, regularitate și eficiență în procesul de administrare și gestionare a patrimoniului public

În procesul de administrare și gestionare a patrimoniului public la nivel local, nu sunt evaluate toate elementele patrimoniale (funciare, forestiere, acvatică, bunuri imobile, obiecte de infrastructură, etc.) și înregistrate drepturile patrimoniale asupra patrimoniului public în Registrul bunurilor imobile. Factorii responsabili din cadrul AAPL nu cunosc și, respectiv aplică eronat prevederile legale privind administrarea, gestionarea, angajarea și utilizarea patrimoniului public local. Se atestă un deficit de comunicare (pe verticală și orizontală) și asistență din partea autorităților publice centrale de profil și a celor cu funcții regulatorii privind implementarea la nivel local a strategiilor și mecanismelor aferente politicilor publice (naționale, sectoriale, regionale). Totodată, lipsa unui sistem de reguli și proceduri privind modul de gestionare a patrimoniului local duce la , încasării scăzute la bugetele UAT menite să soluționeze problemele sociale de ordin local.³

La nivelul administrației locale se atestă lipsa controlului asupra integrității și gestionării eficiente a fondului funciar, de asemenea lipsește coordonarea exhaustivă a activității specialiștilor pentru reglementarea regimului funciar al primăriilor satelor/comunelor și orașelor din UAT. Elementele corupției se pot manifesta prin vinderea unor terenuri aferente în loc de a fi formate ca terenuri publice ca atare. Domeniul este vulnerabil prin discreția înaltă pe care o are funcționarul public responsabil din cadrul AAPL la stabilirea prețului pentru lotul de teren, sau la selectarea câștigătorului, prin înțelegeri ale unor membri ai comisiei de licitație privind vânzarea/arendarea terenurilor la un preț mult mai mic decât valoarea reală. Acestea au un impact negativ asupra bugetelor locale prin ratarea veniturilor și/sau delapidarea fondurilor publice. Un alt exemplu ține de atribuirea loturilor de pământ pentru construcție pentru familiile nou-create. Terenul este atribuit în mod fraudulos unei familii care corespunde criteriilor legale, iar ulterior, terenul este vândut/înstrăinat ilegal, ceea ce prejudiciază patrimoniul public și bugetul UAT. Nefinalizarea procesului de delimitare a terenurilor proprietate publică a statului, a UAT și a celor private poate determina apariția următoarelor situații: folosirea neconformă, neevaluarea/necontabilizarea terenurilor proprietate publică locală, neasigurarea unei evidențe conforme a decontărilor pentru аренда/vânzarea terenurilor și neîntreprinderea măsurilor necesare pentru încasarea acestora.

Fondul locativ nu este administrat în conformitate cu normele regulamentare, nefiind stabilită plata pentru chirie, în vederea acumulării mijloacelor necesare efectuării lucrărilor de întreținere și de reparație a blocurilor de locuit, în scopul prevenirii uzurii premature a apartamentelor și încăperilor locuibile și menținerii indicilor de exploatare a elementelor constructive.

Administrarea, evidența și înregistrarea necorespunzătoare a infrastructurii tehnico-edilitare generează impedimente în valorificarea mijloacelor publice, totodată afectând negativ creșterea veniturilor din proprietate în folosul comunității locale. În același rînd, lipsa evidenței veridice a drumurilor locale, comunale și a străzilor administrate de APL generează prezentarea unor date eronate referitor la situațiile patrimoniale în acest domeniu⁴.

---

² Raportul de monitorizare ”Transparența în guvernarea locală: între progres și involuție”, elaborat de IDIS ”Viitorul” - <http://viitorul.org/ro/library-books/759>

³ Raportul asupra administrării și întrebunțării resurselor financiare publice și patrimoniului public, Raportul anual 2015 (aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 37 din 03.10.2016)

⁴ Raportul asupra administrării și întrebunțării resurselor financiare publice și patrimoniului public, Raportul anual 2015 (aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 37 din 03.10.2016)

4. Lipsa de transparență și ineficiență în procesul de planificare, implementare și monitorizare a achizițiilor publice

În lipsa documentării și descrierii proceselor operaționale aferente domeniului achizițiilor publice, autoritățile contractante nu au asigurat transparența procedurilor de achiziție publică, precum și eficiența utilizării banilor publici.⁵ AAPL nu au capacități și resurse umane suficiente pentru identificarea necesităților, estimarea valorii acestora, planificarea achizițiilor în concordanță cu bugetul autorității publice și asigurarea unui nivel adecvat de transparență la toate etapele procesului de achiziție (publicarea anunțurilor de intenție, planurilor de achiziție, anunțurilor de participare, documentației de atribuire, a rapoartelor de monitorizare a executării contractelor de achiziție publică).

În ceea ce privește activitatea grupului de lucru pentru achiziții de la nivelul AAPL, membrii nu inițiază procedurile de achiziție în termenele prevăzute de lege, nu elaborează și semnează declarațiile de confidențialitate și imparțialitate conform prevederilor legale⁶, nu semnează procesele-verbale de deschidere și evaluare a ofertelor, nu evaluează corespunzător ofertele conform caietului de sarcini, nu asigură încasarea garanțiilor de bună execuție. Odată cu reformarea sistemului național de achiziții publice, Agenția Achiziții Publice nu mai este responsabilă de examinarea și aprobarea ex-ante a documentelor de licitație, autoritățile contractante fiind pe deplin responsabile de calitatea acesteia. Aceasta a pus în dificultate AAPL, care nu dispun de capacități suficiente și resurse umane calificate. Astfel, documentația de atribuire, specificațiile tehnice și caietele de sarcini, întocmite necalitativ, generează anularea procedurilor de achiziție și creează dificultăți în procesul de evaluare corespunzătoare a ofertelor și monitorizare a executării contractelor de achiziție.

Ineficiența procesului de achiziție poate fi generată și de cadrul legal și normativ secundar în domeniul achizițiilor publice, care are prevederi lacunare, vagi sau contradictorii. Nereglementarea participării la procedurile de achiziție a titularilor de patente care nu dețin ștampile și prin urmare nu pot elibera facturi, generează dificultăți pentru AAPL, dat fiind faptul că la nivel local numărul agenților economici activi este scăzut și, prin urmare, multe proceduri de achiziție se anulează din lipsa concurenței. Se atestă lipsa unor ghiduri și îndrumare pentru elaborarea specificațiilor tehnice în domeniile specifice (construcții, alimentație, etc.). Se menționează și o procedură dificilă și îndelungată de includere a operatorilor economici care nu respectă prevederile contractuale în lista de interdicție a operatorilor economici.

5. Lipsă de transparență și procedură complicată și îndelungată de eliberare a certificatelor și autorizațiilor

La nivel local, eliberarea certificatelor (de urbanism, informativ privind perspectiva demolării, etc.) și a autorizațiilor (de construire, desființare, schimbare a destinației construcțiilor și amenajărilor, etc.) presupune riscuri de corupție prin prisma interacțiunii directe dintre solicitant și funcționarul public. Deși s-au făcut progrese în ceea ce privește introducerea ”ghișeelelor unice”, care la nivelul AAPL, fie nu funcționează, fie funcționează cu deficiente.

Și legislația în domeniu este ambiguă, contradictorie și lasă loc de interpretare, ceea ce îi oferă funcționarului discreție înaltă în luarea deciziilor, fapt ce poate genera riscuri de corupție. Spre exemplu, potrivit Legii cu privire la comerțul interior nr. 231/2010, comerciantul are dreptul să desfășoare activitatea de comerț concomitent cu depunerea notificării privind inițierea activității

---

⁵ Raportul auditului performanței sistemului de achiziții publice (aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.37 din 01 octombrie 2015)

⁶ art. 74 al Legii privind achizițiile publice nr. 131/2015

de comerț la AAPL prin mecanismul ”ghișeului unic”. Acest proces presupune parcurgerea de către comerciant a mai multor etape, vizitarea mai multor birouri în diferite autorități publice, care presupune și plata unor sume ce depășesc cu mult suma de 100 lei indicată în lege.

6. Lipsa cadrelor calificate la nivelul AAPL

La nivel local se atestă o lipsă acută de cadre calificate. La nivel local, funcția publică nu este atât de atractivă din lipsa motivației financiare, a condițiilor de muncă adecvate, lipsa perspectivei de creștere profesională, precum și disproporționalitatea dintre responsabilități/atribuții și posibilitățile reale de a le exercita. Totodată, angajarea în funcție publică pe criterii politice, loialitate, rudenie/ prietenie, precum și procesul netransparent și defectuos de angajare a personalului, descurajează specialiștii calificați să aplice pentru o funcție în cadrul AAPL. Drept urmare, în cadrul AAPL acced persoane necalificate, neloiale față de obligațiile stabilite și care nu își îndeplinesc corespunzător atribuțiile de serviciu. Incompetența funcționarilor și influența politică asupra factorilor de decizie sau a celor din urmă asupra funcționarilor din cadrul AAPL pot genera riscuri majore de corupție.

Modalitatea de angajare în funcție publică a funcționarilor în cadrul AAPL, care este similară cu angajarea în autoritățile publice centrale, nu este corelată cu realitățile locale. Nici sistemul de incompatibilități nu este corelat în cadrul AAPL. Spre exemplu, soția primarului ales în funcție recent, activa în funcție de contabil la primărie de 30 de ani, odată cu alegerea în funcție a primarului, aceasta ar trebuie să se retragă din funcție, în condițiile în care mai are câțiva ani până la pensie, iar alt specialist bun în această funcție este foarte dificil de găsit, fapt ce creează dificultăți în activitatea AAPL.

7. Alte probleme de ordin extern, care nu depind de AAPL

Unul dintre factorii de risc determinanți este cadrul legal, care de multe ori este lacunar, conține prevederi contradictorii, sau discreționare, care lasă loc de interpretare sau *vid legislativ*. Spre exemplu, conform art. 6 din Legea cu privire la comerțul interior nr. 231/2010, în care este reglementată activitatea AAPL în domeniul comerțului, una dintre atribuțiile APL-urilor ține de supravegherea în domeniului activității de comerț în conformitate cu legislația. Prevederea respectivă este una neclară și poate genera discreție înaltă în procesul decizional, atâta timp cât nu este specificat și detaliat procedura de realizare a acesteia, responsabilitățile și obligațiile autorității în acest sens. Mai mult ca atât, aceasta intră în contradicție cu prevederile legii cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător, nr. 131/2012, în care AAPL nu reprezintă un organ abilitat cu funcții de control sau supraveghere.

Un alt exemplu se referă la prevederea contradictorie din aceeași lege (nr. 231/2010, art. 6) care ține de atribuțiile AAPL și anume suspendarea activității unității comerciale și înaintarea în instanță de judecată, cerere de încetare a activității unității comerciale. Această prevedere intră în contradicție cu prevederile art. 17⁴ din aceeași lege în care este stipulat faptul că activitatea de comerț se suspendă (se limitează) de către organele abilitate cu funcții de control, prin aplicarea măsurilor restrictive prevăzute de legislație. Suprapunere de competențe ca factor de risc determină discreție înaltă în luarea deciziilor de către agentul public, care poate duce la abuzuri de funcție, depășire atribuțiilor de serviciu și favorizarea/defavorizarea un anumit agent economic. În cele din urmă va fi afectată activitatea agenților economici de la nivel local prin dublarea controalelor, confuzie și imprevizibilitate privind efectuarea controalelor, ceea ce poate spori fenomenul economiei informale și afecta bugetele locale.

II. Obiectivul sectorului

Dezvoltarea climatului de integritate, a responsabilității, transparenței și rezistenței la riscurile de corupție ale agenților publici din cadrul autorităților administrației publice locale și aleșilor locali.

Planul sectorial de acțiuni

Prioritatea 1. Consolidarea integrității instituționale a APL prin prisma aplicării corespunzătoare a legislației anticorupție.

Rezultat scontat 1. Climatul de integritate cultivat în cadrul APL de toate nivelurile.

Rezultat scontat 2. Încălcarea măsurilor de asigurare a integrității profesionale de către agenții publici din cadrul APL și aleșii locali sancționată.

Rezultat scontat 3. Unități de audit intern create și funcționale.

Rezultat scontat 4. Sistem de gestiune a riscurilor, inclusiv riscurile de corupție, implementat.

Prioritatea 2. Gestionarea patrimoniului public local în condiții de legalitate, transparență și eficiență.

Rezultat scontat 1. Sistem de proceduri privind modul de gestionare a patrimoniului la nivel local implementat.

Rezultat scontat 2. Proces transparent de vânzare/locatiune/arendă a bunurilor patrimoniului public local asigurat.

Rezultat scontat 3. Bunurile patrimoniului public la nivel local înregistrate și evaluate corespunzător.

Prioritatea 3. Asigurarea transparenței și prevenirea corupției în procesul de planificare, desfășurare și monitorizare a achizițiilor publice.

Rezultat scontat 1. Transparență și acces la informație la toate etapele procesului de achiziție publică la nivel local asigurat.

Rezultat scontat 2. Membrii grupului de lucru pentru achiziții și specialiștilor pe achiziții publice din cadrul APL instruiți și pregătiți corespunzător.

Rezultat scontat 3. Încălcarea măsurilor de integritate instituțională și regimului conflictelor de interese de către membrii grupului de lucru pentru achiziții sancționată.

Rezultat scontat 4. Combaterea concurenței neloiale în domeniul achizițiilor publice asigurată.

Prioritatea 4. Sporirea calității serviciilor publice printr-un management eficient al resurselor umane

Rezultat scontat 1. Proces de recrutare, selectare, angajare și promovare a personalului în funcții publice organizat cu respectarea principiilor de transparență și integritate asigurat.

Rezultat scontat 2. Agenții publici din cadrul APL și aleșii locali instruiți.

Rezultat scontat 3. Mecanism de evaluare de către cetățeni a calității serviciilor publice prestate implementat și aplicat periodic.

Prioritatea 5. Îmbunătățirea comunicării cu cetățenii și transparenței activității APL-urilor

Rezultat scontat 1. Proces decizional transparent și participativ asigurat.

Rezultat scontat 2. Accesul la informație și comunicarea cu publicul (mass-media, societatea civilă, cetățenii) îmbunătățite.

Rezultat scontat 3. Pagini web elaborate și funcționale, care oferă acces la informații complete, exacte și în timp util.

Rezultat scontat 4. Rapoarte de transparență anuale elaborate și publicate;

III. Planul local anticorupție

Prioritatea 1: Consolidarea integrității instituționale a APL prin prisma aplicării corespunzătoare a legislației anticorupție.

Rezultatele scontate:

1. Climatul de integritate cultivat în cadrul APL de toate nivelurile.
2. Încălcarea măsurilor de asigurare a integrității profesionale de către agenții publici din cadrul APL și aleșii locali sancționată.
3. Unități de audit intern create și funcționale.
4. Sistem de gestiune a riscurilor, inclusiv riscurile de corupție, implementat.

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Responsabil de realizare	Indicatorii de progres	Sursa de verificare	Obiectivul corelativ	Sursa de finanțare
1.	Asigurarea respectării regimului de incompatibilități de restricții în ierarhie și de limitare a publicității	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul de cazuri de incompatibilități și restricții în ierarhie atestate și soluționate în entitățile publice; Numărul de sesizări la ANI cu privire la încălcarea regimului de incompatibilități și limitare a publicității; Numărul de persoane suspendate pentru asemenea încălcări		Etică	Mijloace bugetare
2.	Asigurarea respectării regimului declarării averilor și intereselor personale	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul de agenți publici angajați/numiți/cu mandatele validate pe parcursul anului și numărul de declarații depuse în momentul angajării/numirii/validării mandatului. Numărul total de agenți publici angajați/numiți/cu mandatele validate care activează în entitatea publică pe parcursul anului și numărul de declarații depuse anual.		Etică Descurajare	Mijloace bugetare

				Numărul de agenți publici ale căror mandat/raporturi de muncă sau de serviciu au încetat pe parcursul anului și numărul de declarații depuse la încetarea mandatului/raporturilor de muncă sau de serviciu pe parcursul anului respectiv.			
3.	Asigurarea respectării regimului conflictelor de interese și neadmiterea favoritismului	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul conflictelor de interese declarate. Numărul conflictelor soluționate în cadrul entităților publice. Numărul conflictelor de interese sesizate la ANI. Numărul actelor de constatare ale ANI cu privire la conflictele de interese.		Etică Descurajare	Mijloace bugetare
4.	Asigurarea respectării regimului cadourilor	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Comisia de evaluare și evidență a cadourilor instituită și funcțională, Numărul cadourilor predate comisiilor de evidență și evaluare a cadourilor în cadrul entităților publice. Numărul și suma cadourilor răscumpărate în cadrul entităților publice. Numărul de cadouri inadmisibile, transmise agenției anticorupție și numărul de dosare penale și contravenționale instrumentate. Registrele de evidență a cadourilor publicate pe paginile web ale entităților publice		Etică	Mijloace bugetare
5.	Asigurarea neadmiterii,	Permanent, cu		Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare denunțate.		Etică	Mijloace bugetare

	denunțării și tratării influențelor necorespunzătoare	verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare soluționate în cadrul entităților publice. Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare denunțate la CNA/alte autorități anticorupție responsabile.			
6.	Asigurarea neadmiterii și denunțării manifestărilor de corupție; protecția avertizorilor de integritate	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Regulament privind organizarea activităților de denunțare a manifestărilor de corupție, adoptat. Numărul manifestărilor de corupție denunțate de către agenții publici conducătorilor entităților publice. Numărul avertizărilor de integritate depuse în cadrul entităților publice. Numărul avertizărilor de integritate transmise la CNA. Numărul avertizorilor de integritate supuși protecției.		Protecție Etică	Mijloace bugetare
7.	Asigurarea intoleranței față de incidentele de integritate	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul de sancțiuni disciplinare aplicate în cadrul entităților publice în legătură cu incidentele de integritate admise de agenții publici. Numărul sesizărilor depuse de către conducătorii entităților publice la autoritățile anticorupție cu privire la incidentele de integritate ce constituie infracțiuni și contravenții. Numărul de suspendări din funcții ale agenților publici inculpați pentru infracțiuni de corupție sau conexe corupției		Etică Descurajare	Mijloace bugetare

8.	Asigurarea respectării accesului la informații de interes public	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		<p>Persoanele responsabile de accesul la informații de interes public, desemnate în cadrul autorității.</p> <p>Numărul de solicitări de acces la informații, transmise anual entității publice.</p> <p>Numărul de refuzuri de acces la informații.</p> <p>Numărul contestațiilor depuse anual în instanța de judecată împotriva refuzului entității publice de a oferi acces la informații.</p> <p>Numărul de hotărâri adoptate anual de instanțele de judecată privind obligarea entității publice de a oferi informațiile solicitate</p>		Transparență	Mijloace bugetare
9.	Asigurarea implementării și respectării normelor de etică și deontologie	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		<p>Adoptarea codurilor de etică și deontologie pentru entitățile publice/subdiviziunile care nu au astfel de coduri.</p> <p>Planurile anuale de instruire, inclusiv de instruire continuă, aprobate.</p> <p>Numărul de instruirii și de agenți publici instruiți cu privire la normele de etică și deontologie.</p> <p>Numărul de cazuri de încălcare a normelor de etică și deontologie, sancționate disciplinar</p>		Etică Educare	Mijloace bugetare
10.	Asigurarea respectării regimului de restricții și limitări în legătură cu încetarea	Permanent, cu verificarea semestrială a		<p>Numărul anual de agenți publici care și-au încetat mandatul, raporturile de muncă sau de serviciu</p> <p>Numărul ofertelor de muncă sau de angajare oferite agenților publici în</p>		Etică	Mijloace bugetare

	mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și migrarea agenților publici în sectorul privat (pantuflej)	indicatorilor de progres		cadrul organizațiilor comerciale, comunicate de către agenții publici înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu. Numărul de contracte comerciale refuzate anual de către entitățile publice din motivul că în organizațiile comerciale activează persoane care, pe parcursul ultimului an, au fost agenți publici în cadrul entităților publice			
11.	Asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Registrele riscurilor, care includ și riscurile de corupție, elaborate. Completarea registrului riscurilor cu riscurile de corupție după incidentele de integritate din cadrul entităților publice. Raportul privind implementarea măsurilor de tratare a riscurilor, elaborat anual		Etică	Mijloace bugetare
12.	Crearea și consolidarea unităților de audit intern în cadrul autorității	Trimestrul II anul 2019;		Unitate de audit intern creată și funcțională. Cartela de audit intern, planul strategic și planurile anuale ale activității de audit, aprobate de către entitatea publică.	Pagina web a APL	Etică	Mijloace bugetare;

Prioritatea 2. Gestionarea patrimoniului public local în condiții de legalitate, transparență și eficiență.

Rezultatele scontate:

1. Sistem de proceduri privind modul de gestionare a patrimoniului la nivel local implementat.
2. Proces transparent de vânzare/locațiune/arendă a bunurilor patrimoniului public local asigurat.
3. Bunurile patrimoniului public la nivel local înregistrate și evaluate corespunzător.

13.	Asigurarea gestionării transparente și responsabile a patrimoniului public și a asistenței externe	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		<p>Numărul bunurilor patrimoniului public local înregistrate și evaluate; Informația privind gestionarea patrimoniului entităților publice publicată. Informația privind atragerea și gestionarea asistenței externe, publicată. Numărul informațiilor privind planificarea și administrarea lucrărilor de construcții publicate pe pagina web Rapoartele entității publice care a atras fonduri externe cu privire la rezultatul (performanța) obținut în urma acestei asistențe. Planurile anuale și trimestriale de achiziții publice ale entității publice, publicate pe pagina web oficială,</p>	Pagina web a APL	Transparență	Mijloace bugetare
14.	Asigurarea transparenței în procesul de administrare și gestionare a bunurilor patrimoniului public local	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		<p>Numărul anunțurilor privind desfășurarea licitațiilor de vânzare/locățione/arendă a bunurilor patrimoniului public local publicate în termeni rezonabili, inclusiv pe pagina web a APL; Numărul informațiilor cu privire la rezultatele licitațiilor/concursurilor/negocierilor de vânzare/locățione/arendă a bunurilor patrimoniului public local aduse la cunoștința publicului prin intermediul panourilor informative, paginii web a APL;</p>	Pagina web a APL; Panouri informative	Transparență	Mijloace bugetare

				<p>Numărul audierilor/dezbaterilor/consultărilor publice pe subiecte privind gestionarea patrimoniului public organizate,</p> <p>Numărul persoanelor care au solicitat îmbunătățirea condițiilor de trai și/sau atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit;</p> <p>Numărul actelor normative și deciziilor APL pe subiecte privind gestionarea patrimoniului public publicate în presa locală</p>			
15.	Elaborarea, adoptarea și publicarea Regulamentului intern de gestionare a patrimoniului public local;	Trimestrul IV. 2018		<p>Regulament intern de gestionare a patrimoniului public local elaborat, aprobat și publicat.</p> <p>Desemnarea persoanei responsabile de administrarea și gestionarea patrimoniului public și publicarea datelor de contact.</p>	Pagina web a APL	Etică; Transparență	Mijloace bugetare
16.	Delimitarea și înregistrarea tuturor terenurilor în terenuri proprietate publică a statului și terenuri proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv a terenurilor ce țin de domeniul public sau cel privat	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		<p>Registru al terenurilor proprietate publică elaborat, aprobat, actualizat permanent și publicat.</p> <p>Numărul terenurilor – proprietate publică delimitate și înregistrate în Registru.</p>	Registru terenurilor proprietate publică; Pagina web a APL;	Transparență Recuperare	Mijloace bugetare

17.	Elaborarea, adoptarea și publicarea Regulamentului cu privire la atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit	Trimestrul III, 2018		Regulamentul cu privire la atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit elaborat, adoptat și publicat pe pagina web a APL;	Pagina web a APL	Transparență	Mijloace bugetare
18.	Instruirea specialiștilor în domeniul administrării și gestionării patrimoniului public	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul persoanelor instruite; Numărul cursurilor de instruire;		Educare Descurajare;	Mijloace bugetare; Surse externe de finanțare disponibile

Prioritatea 3. Asigurarea transparenței și prevenirea corupției în procesul de planificare, desfășurare și monitorizare a achizițiilor publice.

Rezultatele scontate:

1. Transparență și acces la informație la toate etapele procesului de achiziție publică efectuate de APL asigurat
2. Membrii grupului de lucru pentru achiziții și specialiștii pe achiziții publice din cadrul APL instruiți și pregătiți corespunzător.
3. Încălcarea măsurilor de integritate instituțională și regimului conflictelor de interese de către membrii grupului de lucru pentru achiziții sancționată.
4. Combaterea concurenței neloiale în domeniul achizițiilor publice asigurată.

19.	Corelarea procesului de achiziții cu planurile de dezvoltare a localității, antrenarea societății în procesul de identificare a necesităților, evitarea achizițiilor	Anual, la elaborarea proiectului bugetului		Bugetul consultat înainte de aprobare, elaborat; Planul de achiziții elaborat și publicat pe pagina web a instituției; Achizițiile efectuate conform planului de achiziții;	Rapoartele de monitorizare a executării contractelor de achiziții Pagina web a APL	Transparență	Mijloace bugetare
-----	--	--	--	---	---	--------------	-------------------

	inutile și neplanificate						
20.	Asigurarea transparenței în procesul de planificare, desfășurare și monitorizare a achizițiilor publice	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul anunțurilor de intenție publicate în Buletinul Achizițiilor Publice (BAP) și pe pagina web a Agenției Achiziții Publice (AAP); Rezultatele/anunțurile de atribuire, publicate pe pagina web a APL; Numărul anunțurilor publicate în presa locală și regională; Rapoartele anuale și semestriale privind executarea contractelor de achiziții publice elaborate și publicate pe pagina web a APL;	Rapoartele de activitate ale AAP; Pagina web a AAP; ,(BAP); Pagina web a APL;	Transparență	Mijloace bugetare
21.	Reglementarea internă a procesului de achiziții publice	Trim. II 2018, permanent		Ordinul intern privind activitatea grupului de lucru ca specificarea comprehensivă a drepturilor și responsabilităților fiecărui membru este elaborat și aprobat.	Registrul de acte;	etica	Mijloace bugetare
22.	Consolidarea procesului de monitorizare a executării contractelor și efectuarea modificărilor în contracte	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Persoana responsabilă de monitorizarea procesului de executarea a contractelor desemnată, Rapoartele de monitorizare sunt prezentate lunar grupului de lucru pentru achiziții, Numărul acordurilor de modificare a contractelor din numărul totalul de acorduri adiționale semnate examinate și aprobate de grupul de lucru, Numărul contractelor neperformante examinate în ședință grupului de lucru, cu luarea deciziilor în contextul acestora	Ordinul conducătorului i; Procese verbale ale ședințelor grupului de lucru; Rapoartele de monitorizare Sanțiuni aplicate Registrul de corespondență	prevenire	Mijloace bugetare

				Valoarea penalităților aplicate, Numărul de sesizări a organelor competente	Datele evidenței contabile		
23.	Încurajarea participării societății în componența grupului de lucru prin crearea unei liste de ONG-uri care vor primi înștiințări la anunțarea achizițiilor și includerea în componența grupului de lucru pentru achiziții a reprezentanților societății civile	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Registrul de evidență a cererilor parvenite de la societatea civilă întocmit; Numărul cererilor de includere în componența grupului de lucru pentru achiziții din partea societății civile; Numărul reprezentanților societății civile incluși în componența grupului de lucru pentru achiziții; Numărul procedurilor de achiziție, la care au participat reprezentanții societății civile în calitate de membri ai grupului de lucru pentru achiziții;	Registrul cererilor parvenite din partea societății civile; Pagina web a APL	Educare; Transparență	Mijloace bugetare
24.	Asigurarea respectării regulilor de evitare a conflictelor de interese pe parcursul aplicării procedurii de atribuire a contractului de achiziții	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Membrii grupului de lucru pentru achiziții informați și instruiți privind regulile de evitare a conflictelor de interese; Declarațiile de confidențialitate și imparțialitate semnate de către fiecare membru al grupului de lucru la fiecare procedură de achiziție publică; Numărul de încălcări constatate/ Măsurile întreprinse în vederea înlăturării încălcărilor constatate	Dosarul de achiziție publică; Pagina web a AAP; SIA "RSAP"	Etică; Educare; Descurajare	Mijloace bugetare
25.	Prevenirea concurenței neloiale în achizițiile publice	Permanent, cu verificarea		Numărul de participări a membrilor grupului de lucru pentru achiziții informați la instruirii privind regulile	Rapoartele de activitate ale Agenției	Etică; Descurajare	Mijloace bugetare

		semestrială a indicatorilor de progres		de combatere a concurenței neeloiale în procesul de achiziție publică; Numărul mediu de operatori economici participanți la o procedura de achiziție publică; Numărul procedurilor anulate din lipsa concurenței/ofertelor; Numărul contestațiilor depuse privind procedurile de achiziție desfășurate de APL; Numărul de încălcări constatate/Măsurile întreprinse în vederea înlăturării încălcărilor constatate Numărul sesizărilor depuse de către APL la Agenția Achiziții Publice, Consiliul Concurenței, Centrul Național Anticorupție	Achiziții Publice; Dosarul de achiziție publică; Pagina web a AAP; SIA "RSAP"		
26.	Instruirea specialiștilor în achiziții publice, a membrilor grupului de lucru pe achiziții din cadrul APL	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul specialiștilor, membrilor grupului de lucru pe achiziții instruiți; Numărul instruirilor de care a beneficiat fiecare specialist în achiziții publice și membru al grupului de lucru	Informații despre instruirile organizate, Informații despre instruirile organizate de Agenția Achiziții Publice	Educare	Mijloace bugetare

Prioritatea 4. Sporirea calității serviciilor publice printr-un management eficient al resurselor umane**Rezultatele scontate:**

1. Proces de recrutare, selectare, angajare și promovare a personalului în funcții publice organizat cu respectarea principiilor de transparență și integritate asigurat.
2. Agenții publici din cadrul APL și aleșii locali instruiți.
3. Mecanism de evaluare de către cetățeni a calității serviciilor publice prestate implementat și aplicat periodic.

27.	Asigurarea angajării și promovării agenților publici pe bază de merit și de integritate profesională	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul de agenți publici angajați prin concurs sau prin transfer de la alte entități publice; Numărul de anunțuri privind lansarea concursurilor de ocupare a funcțiilor publice publicate pe portalul Numărul cazierelor de integritate solicitate de entitățile publice la angajare. Numărul de contestații depuse împotriva rezultatelor concursurilor organizate. Numărul de agenți publici angajați/reconfirmați în funcții ca urmare a verificării conform Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice		Etică	Mijloace bugetare
28.	Asigurarea condițiilor și încurajarea participării în cadrul instruirilor, programelor de dezvoltare	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul agenților publici și aleșilor locali care a beneficiat de programe de dezvoltare profesională; Numărul instruirilor, programelor de dezvoltare profesională de care a beneficiat un agent public, ales local pe durata unui an.	Informații despre instruirile, programele de dezvoltare;	Educare	Mijloace bugetare; Surse externe de finanțare disponibile

	profesională pentru agenții publici și aleșii locali (domeniul de specialitate, integritate anticorupție)				Informații de la Resurse Umane		
29.	Evaluarea permanentă a performanțelor personalului	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Comisie de evaluare a personalului creată; Număr chestionare elaborate; Numărul evaluărilor efectuate; Numărul funcționarilor supuși evaluării	Informații despre instruirile, programele de dezvoltare; Informații de la Resurse Umane	Educare	Mijloace bugetare;
30.	Instituirea unui mecanism de evidență a reclamațiilor cetățenilor privind calitatea serviciilor publice prestate.	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Boxă pentru reclamații instalată în cadrul APL; Rubrică pentru reclamații disponibilă pe pagina web a APL; Numărul cetățenilor nemulțumiți de calitatea serviciilor publice prestate; Numărul problemelor depistate; Raport privind evoluția calității serviciilor publice în viziunea cetățenilor/beneficiarilor elaborat și publicat;	Pagina web a APL	Transparență ;	Mijloace bugetare; Surse externe de finanțare disponibile

Prioritatea 5. Îmbunătățirea comunicării cu cetățenii și transparenței activității APL-urilor

Rezultatele scontate:

1. Proces decizional transparent și participativ asigurat.
2. Accesul la informație și comunicarea cu publicul (mass-media, societatea civilă, cetățenii) îmbunătățite.
3. Pagini web elaborate și funcționale, care oferă acces la informații complete, exacte și în timp util.
4. Rapoarte de transparență anuale elaborate și publicate;

31.	Elaborarea/îmbunătățirii funcționării paginii web prin plasarea informațiilor exacte, complete și în timp util.	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		<p>Pagină web elaborată, funcțională și actualizată permanent cu informații;</p> <p>Pagina web dispune de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - compartimente privind transparența decizională; consultări publice; servicii publice, achiziții publice, prevenirea corupției - programul de lucru al APL și subdiviziunile sale, cu indicarea zilelor și orelor de audiență a funcționarilor responsabili de furnizarea informațiilor, documentelor oficiale; - date despre Consiliu Local, aleșii locali (nume, date de contact, afilierea politică); - un instrument online pentru depunerea plângerilor/reclamațiilor; - proiectele de decizie, materialele aferente, date despre organizarea ședințelor publice, etc. 	Pagina web a APL	Transparență	Mijloace bugetare; Surse externe de finanțare disponibile
32.	Organizarea și publicarea informațiilor privind ședințele/consultările publice pentru proiecte de decizie	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		<p>Numărul anunțurilor privind ședințele/consultările publice ce urmează a fi organizate;</p> <p>Numărul consultărilor publice organizate;</p> <p>Numărul participanților la consultările publice;</p> <p>Numărul recomandărilor primite din partea participanților la proiectele de decizii;</p> <p>Numărul recomandărilor acceptate</p>	Informații de la coordonatorul procesului de consultare publică, responsabil de asigurarea transparenței procesului decizional; Pagina web a APL	Transparență	Mijloace bugetare

				Sinteza recomandărilor la fiecare proiecte de decizie consultat publicată pe pagina web a APL			
33.	Crearea unor grupuri consultativ de lucru permanente sau ad-hoc care participă la elaborarea proiectelor de decizii	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres		Numărul grupurilor de lucru permanente sau ad-hoc care participă în procesul decizional; Numărul întrunirilor/ ședințelor grupurilor de lucru permanente sau ad-hoc Numărul deciziilor adoptate cu consultarea grupurilor și numărul total de decizii adoptate	Pagina web a APL	Transparență	Mijloace bugetare;
34.	Asigurarea respectării transparenței în procesul decizional	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres		Rapoartele anuale privind transparența în procesul decizional publicate pe paginile web ale entității. Stabilirea unor indicatori calitativi privind transparența în procesul decizional.	Pagina web a APL	Transparență	Mijloace bugetare
35.	Plasarea informației privind ajutorul social plasat pe pagina web a autorității, panouri informative, mass-media locală și regională	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres		Numărul informațiilor privind ajutorul social plasat pe pagina web a autorității, panouri informative, mass-media locală și regională	Pagina web a APL	Transparență	Mijloace bugetare

IV. Monitorizarea și raportarea

Monitorizarea reprezintă o analiză regulată a progreselor înregistrate, în rezultatul realizării priorităților și acțiunilor din Planul local anticorupție pentru anii 2018 – 2020. Rapoartele de monitorizare a Planului vor fi elaborate *semestrial*, în baza rapoartelor prezentate de către subdiviziunile.....(unitatea administrativ teritorială), în vederea identificării gradului de atingere a rezultatelor scontate.

Subdiviziunea responsabilă de procesul de monitorizare și raportare a acțiunilor din Planul național de acțiuni, aprobat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 26 din 30 martie 2017 privind aprobarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020, precum și a Planului local anticorupție pentru anii 2017 – 2020, în cadrul .....(unitatea administrativ teritorială), se stabilește Direcția/secția/serviciul

.....
La solicitarea reprezentanților, ...(subdiviziunea responsabilă) toate subdiviziunile din cadrul .....(unitatea administrativ teritorială), urmează să prezinte, în termenul solicitat, ori de câte ori este necesar, informația relevantă privind realizarea priorităților/acțiunilor de care acestea din urmă sunt responsabile.

.....(subdiviziunea responsabilă), conform termenilor stabiliți, dar și la solicitare, va prezenta rapoartele de monitorizare despre evaluarea progresului în acțiunile identificate spre executare de către .....(unitatea administrativ teritorială), (în scris și în format electronic) către Secretariatul grupurilor de monitorizare asigurat de Centrul Național Anticorupție, precum și Grupului de monitorizare nr. 2, responsabil de pilonul II “Guvernul, sectorul public și administrația publică locală” .

În urma implementării și conectării .....(unitatea administrativ teritorială), la platforma electronică de raportare a progresului de implementare a acțiunilor planificate, ...(subdiviziunea responsabilă), va prezenta rapoartele de monitorizare prin intermediul platformei menționate.

Revizuirea Planului local anticorupție pentru anii 2018-2020 va fi efectuată o dată cu revizuirea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020.